

مرکز مجاز امام صادق (علیه السلام)

اصول الفقه

تصحیح جعل اماره

جلسه ۳۰۳

استاد نجار زاده

تصحیح جعل اماره

بعد از این که ثابت شد اماره، هم در فرض انسداد و هم انفتاح باب علم حجت است؛ یک شبهه و اشکال مهم مطرح می شود:

طرح اشکال:

چرا در فرض انفتاح باب علم، شارع باید اماره ظنی را حجت قرار دهد؟ در حالی که اماره ممکن است منجر به خطا و تفویت واقع شود و اذن به تفویت واقع از طرف شارع قبیح است.

پاسخ به اشکال:

از این اشکال، به دو روش پاسخ داده شده است:

ب- روش طریقت: به این بیان که شارع اگر اماره را در فرض انفتاح باب علم حجت قرار داده، حتماً باخاطر اموری است که خودش به آن علم دارد و این امور، از دو حال خارج نیست که هر دو، عقلاً جایز است:

۱- شارع می دانسته که همان مقدار که یقین با واقع مطابقت می کند، اماره هم می تواند مطابق با واقع باشد و یا شاید اماره بیشتر از یقین مطابق با یقین باشد؛ زیرا یقین هم می تواند گاهی خلاف واقع باشد.

۲- اگر اماره را حجت قرار نمی داد؛ تحصیل علم برای هر مسئله ای، باعث مشقت بود؛ خصوصاً با

وجود اینکه اخذ به اماره، یک امر عادی بین عقلاء و شئونات زندگی دنیوی آنهاست.